

**Společná tisková zpráva Hnutí DUHA, České společnosti ornitologické
a Společnosti přátel Jeseníků**

Ministerstva pro místní rozvoj a životního prostředí mají odpovědnost za probíhající ničení evropsky výjimečné přírody Králického Sněžníku

pondělí 14. září 2020

Ekologické organizace upozorňují na probíhající nevratné poškození evropsky mimořádné přírody na vrcholu Králického Sněžníku, které způsobuje již zahájená výstavba rozhledny na polské straně, bezprostředně u hranice České republiky. Jak dokládají záběry přímo z místa, na vrcholu hory se pohybuje bagr a nakladač a provádí se výkopové práce pro základy objektu [1]. Vybudováním rozhledny a jejím provozováním dojde k výraznému nárůstu počtu turistů na vrcholu hory s mnoha negativními dopady v prostředí unikátního ekosystému alpského bezlesí. Ochrannářské organizace proto zvažují podání stížnosti k Evropské komisi, protože pravidla pro umísťování takových staveb do chráněné přírody podle všeho nebyla dodržena.

Odpovědnost za tento stav má Ministerstvo pro místní rozvoj, které na realizaci projektu poskytlo dotaci ve výši 3,464 tis. EUR [2], a dále Ministerstvo životního prostředí, které nezajistilo dostatečnou ochranu území. K záměru výstavby rozhledny totiž proběhla pouze základní forma mezistátního procesu posuzování z hlediska dopadů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Toto posuzování bylo ukončeno stanoviskem Ministerstva životního prostředí z února 2014, kde ministerstvo konstatuje, že při dodržení stanovených podmínek Česká republika dále netrvá na mezistátním procesu posuzování a ukončuje jej.

Ze tří stanovených podmínek polská strana jednu neakceptovala a dvě zbývající jsou spíše kosmetického charakteru. K záměru výstavby rozhledny byla v roce 2013 v Polsku zpracována analýza možných vlivů na předměty ochrany Natura 2000, ta ovšem zcela nedůvěryhodně vyhodnotila a podcenila předpokládaný vývoj návštěvnosti a související dopady tak, aby závěr analýzy výstavbu umožnil [3]. Na tyto rozpory bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ekologickými organizacemi opakovaně upozorněno.

V posledních letech se navíc změnily důležité výchozí podmínky a při posuzování dopadů výstavby rozhledny je třeba zohlednit aktuální stav. Například to, že v Dolní Moravě je budován obří skiareál, jehož součástí je od prosince 2015 „Stezka v oblacích“ s roční návštěvností cca 180 000 lidí, a podobný areál roste v Hynčicích pod Sušinou. Tím se významně zvyšuje i množství návštěvníků vrcholových partií Králického Sněžníku. Výstavba rozhledny přímo na vrcholu hory s sebou přinese

další masivní nárůst počtu návštěvníků. Bezpochyby bude docházet ke kumulaci negativních vlivů a dopadů, a to nejen v oblasti samotného vrcholu Králického Sněžníku, ale i v prostoru, který turistické atrakce spojuje.

V roce 2020 se tedy buduje 34 metrů vysoká nová dominanta na základě zastaralého a netransparentního schvalovacího procesu, který probíhal v letech 2013 a 2014 a opíral se o nekvalitní zprávu o posouzení vlivů na životní prostředí. Ekologické organizace upozorňují na to, že přestože jde o evropsky mimořádné území, neproběhla žádná veřejná diskuse k tématu a vše se odehrálo za zavřenými dveřmi a od stolu.

Do budoucna navíc hrozí riziko rozšiřování objektu a budování navazující infrastruktury, např. formou budování toalet a občerstvení.

Vyjádření zástupců ekologických organizací ke stavbě rozhledny:

Jiří Beneš, koordinátor výzvy Zachraňme lesy z Hnutí DUHA řekl: „Stavět rozhlednu na místě, které již nyní poskytuje daleké výhledy do krajiny, je prachsprosté mrhání veřejnými penězi. Pro třetí nejvyšší pohoří u nás je to po výstavbě lyžařského areálu a stezky v oblacích v Dolní Moravě další těžká rána. Ještě před pár lety málo navštěvované místo a unikátní ostrov divočiny plíživě devastuje masový turismus.“

Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické řekl: „Vysokohorská příroda je u nás vystavena enormnímu tlaku turismu a postupně mizí i následkem změny klimatu. Její zbytky, tyto perly naší přírody, je třeba důsledně chránit, aby mohly sloužit k poznání a poučení. Jen hlupák je bude proměňovat v turistické lunaparky.“

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků řekl: „Všude čteme o tom, jak je horská příroda u nás přetížena a ničena turismem. Paradoxně, jedno z posledních nepoškozených míst v našich horách se nyní ničí nesmyslnou výstavbou a pak jej zaplaví davy turistů. Je to příklad perversní – špinavé dotace, kdy za veřejné peníze vzniká stavba, která upřednostňuje byznys nad zachováním vzácné a čisté horské přírody.“

Aneta Kohoutová, chalupářka z Dolní Moravy řekla: „Králičák byl pro mě vždycky všeobjímajícím vrcholem, který dohlížel na Dolní Moravu. Dominantou, která korunovala celé údolí. Nerozumím snaze narušit tohle unikátní horské panorama rozhlednou, která degraduje neporušenou horskou krajinu na pouhou komoditu turistického průmyslu.“

Kontakty:

Jiří Beneš, koordinátor výzvy Zachraňme lesy Hnutí DUHA, 606 078 021,
jiri.benes@hnutiduha.cz

Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické, 773 380 285,

verm@birdlife.cz

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků, 604 631 563

ondrej.bacik@centrum.cz

Aneta Kohoutová, chalupářka z Dolní Moravy, kohoutan@gmail.com

Poznámky:

[1] Záběry a fotodokumentace Společnosti přátel Jeseníků zachycující stavební práce z 28.8.2020:

<https://youtu.be/VCGETj6-s7s>

<https://www.uschovna.cz/zasilka/CLR25VP2B92JRCN2-P7J>

[2] Dotace na projekt je čerpána přes Ministerstvo pro místní rozvoj prostřednictvím Centra pro regionální rozvoj České republiky v rámci Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. Zde konkrétně schválený projekt má název:

„Kladsko-Orlicko-Sněžník“. Předkladateli projektu jsou město Králíky a Sdružení obcí Kladsko a obec Stronie Śląskie na polské straně. Investorem výstavby samotné rozhledny je v rámci projektu obec Stronie Śląskie.

[3] více informací na: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MZP034M